

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného ve věci

žalobce

Jan Cibulka

bytem [REDACTED]

proti

žalovanému

Český úřad zeměměřický a katastrální

se sídlem Pod Sídlištěm 1800, Praha 8

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2015, č. j. ČÚZK-01878/2015-11,

takto:

- I.** Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2015, č. j. ČÚZK-01878/2015-11, a rozhodnutí Zeměměřického úřadu ze dne 19. 1. 2015, č.j. ZÚ-00141/2015-12001, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce ve výši 3 000 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Rekapitulace předchozího řízení a obsah správního spisu

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Zeměměřického úřadu ze dne 19. 1. 2015, č.j. ZÚ-00141/2015-12001 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), jakož i zrušení tohoto

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Horáková.

rozhodnutí. Zeměměřický úřad prvoinstančním rozhodnutím podle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), rozhodl o odmítnutí žádosti žalobce o poskytnutí informace. Dále se žalobce domáhal poskytnutí jím požadované informace ve lhůtě 7 dnů od právní moci rozsudku soudu, a to v takovém rozsahu, v jakém jej má žalovaný k dispozici.

Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.

Žádostí ze dne 15. 12. 2014 požádal žalobce Zeměměřický úřad o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., případně podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí v platném znění (dále jen „zákon č. 123/1998 Sb.“). Konkrétně se jednalo o poskytnutí digitálního modelu reliéfu České republiky 5. generace (dále jen „DMR 5G“) v rozsahu celé České republiky, a to ve strojově čitelném formátu (například ve formátu *.xyz).

Rozhodnutím Zeměměřického úřadu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 04950/2014-13300, byla žádost žalobce poprvé odmítnuta s odůvodněním, že poskytnutí informace není možné z hlediska ochrany majetkových práv ČR a zejména s ohledem na přesah informace dle zákona č. 106/1999 Sb. V této souvislosti Zeměměřický úřad odkázal na § 3 odst. 4 a 5 zákona č. 106/1999 Sb. Současně však mimo jiné nabídl žalobci poskytnutí ukázkových dat produktu DMR 5G, přičemž podle způsobu užití je poskytnutí zpoplatněno na základě Ceníku a obchodních podmínek úřadu. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, kterému žalovaný vyhověl, rozhodnutí Zeměměřického úřadu zrušil a věc vrátil k novému projednání.

Následujícím rozhodnutím Zeměměřický úřad žádost žalobce opět odmítl tentokrát s odkazem na § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., dle kterého se tento zákon nevztahuje na poskytování informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování. Zeměměřický úřad shledal, že se nejedná o informaci, kterou má povinnost, jakožto povinný subjekt, poskytovat. Vedení dat v informačních systémech zeměměřictví, jehož součástí je i DMR 5G, je zeměměřickou činností a poskytování výsledků zeměměřické činnosti je upraveno podrobně v § 6 zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví (dále jen „zákon o zeměměřictví“). Zeměměřický úřad dále odkázal i na „resortní“ předpis, konkrétně Pravidla Českého úřadu zeměměřického a katastrálního pro poskytování údajů o bodech základních polí, pro poskytování a užití státních mapových děl a údajů z dokumentačních fondů jejich tvorby a pro poskytování dalších výsledků zeměměřických činností (dále jen „Pravidla“), č.j. 1698/2001-22, který mu mimo jiné stanovuje i povinnost vydávat vlastní nabídkový ceník.

Žalovaný prvoinstanční rozhodnutí potvrdil, přičemž rovněž uvedl, že DMR 5G z celého území České republiky není dosud k dispozici. K 31. 12. 2014 bylo vytvořeno pouze 45,77%, už jen z tohoto důvodu jej proto nelze poskytnout. Současně se žalovaný ztotožnil se závěrem, že nelze dovodit povinnost poskytnout informaci; digitální model reliéfu je výsledkem zeměměřických činností, jejichž poskytování upravuje § 6 zeměměřického zákona, aplikace § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. je proto důvodná. Žalovaný rovněž nesouhlasil s tím, že by zde taková povinnost byla dána na základě zákona č. 123/1998 Sb. Přístup k prostorovým datům je upraven v § 11c zákona č. 123/1998 Sb., přičemž data jsou zpřístupněna prostřednictvím geoportálu a jsou veřejně přístupná dálkovým přístupem. Povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat zpřístupňují data na základě nevýhradní licenční nebo podlicenční smlouvy, která obsahuje mimo jiné cenu za zpřístupňovaná prostorová data a služby založené na prostorových datech. Vyhledávací a prohlížečské služby založené na prostorových datech včetně dat jsou zpřístupňovány bezplatně. Po dokončení bude proto požadovaný soubor prostorových dat, tj. DMR 5G, přístupný prostřednictvím služeb dle § 11a odst. 4 zákona č. 123/1998 Sb.

II.

Argumentace účastníků

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Horáková.

Žalobce namítal, že žalovaný mu měl poskytnout informaci v rozsahu, v jakém ji měl k dispozici, a ve zbytku vydat rozhodnutí o částečném odmítnutí. DMR 5G se poskytuje uživatelům po jednotlivých mapových listech, není proto možné tvrdit, že před dokončením nemá povinný subjekt informaci k dispozici. Ostatně ve svém e-shopu v rámci soukromoprávních vztahů žalovaný poskytuje dosud zpracované části za úplaty. Žalobce rovněž namítá, že § 6 zeměměřického zákona upravuje poskytování výsledků zeměměřických činností toliko orgánům státní správy, územní samosprávy, osobám oprávněným vykonávat zeměměřickou činnost. Na žadatele z řad veřejnosti vůbec nedopadá. Navíc se nejedná o komplexní úpravu práva na informace (viz usnesení III. ÚS 156/02) – nejsou v něm obsaženy podmínky poskytování informací, úprava při vyřizování žádosti (například lhůty, opravné prostředky, aj.). Není proto možné uplatnit výjimku dle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Toto ustanovení navíc slouží k tomu, aby se nezdvojovala úprava přístupu k informacím, nikoli k zamezení přístupu k informacím, což však povinný subjekt činí. Dále žalobce namítá, že uveřejňování datových sad prostřednictvím služeb geoportálu neupravuje poskytování informací na žádost. V této situaci má proto povinný subjekt postupovat ve smyslu zákona č. 123/1998 Sb., resp. zákona č. 106/1999 Sb., a není proto oprávněn zamítnout žádost jako celek. Na závěr žalobce poznamenal, že žalovaný požadované informace prodává prostřednictvím elektronického obchodu na svých webových stránkách. Zákon č. 106/1999 Sb., resp. zákon č. 123/1998 Sb. však poskytují ochranu před direktivním stanovením cen a licenčních podmínek ze strany žalovaného s ohledem na zákonné mantinely licenční odměny, resp. úplaty, a rovněž garantují ochranu v rámci soudního přezkumu. Digitální model reliéfu přitom detailně popisuje charakter terénu i lidských staveb, značně tedy vypovídá o životním prostředí.

Žalobce zejména namítá, že žalovaný jím požadované informace zveřejňuje, konkrétně je prodává v rámci svého e-shopu, avšak za cenu 2 998 037 Kč, což je naprosto nepřiměřené.

Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Ve svém vyjádření odkázal na žalobou napadené rozhodnutí. Současně uvedl, že DMR 5G popisuje toliko zemský reliéf, vzniká metodou leteckého laserového skenování výškopisu území ČR s celkovými náklady téměř 100 mil. Kč. DMR 5G bude zdrojovou databází pro počítačové vizualizace výškopisu a pro tvorbu vrstevnic v mapách. Zájem o jeho využití lze očekávat i při komerčních aktivitách. Po jeho dokončení počátkem roku 2017 bude DMR 5G zpřístupněn v souladu se zákonem č. 123/1998 Sb. včetně bezplatné prohlížecké služby, která je z části území ČR dostupná již nyní (součástí je vizualizace modelu a zobrazení základních analýz). Na rozdíl od žalobcem požadovaného předání dat v obecném formátu není k využití této služby třeba žádný speciální software a riziko komerčního využití dat je minimalizováno.

Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že extrémní finanční nákladnost není důvodem pro omezení žalobcova práva na informace. Ostatně se jednalo o prostředky z veřejných rozpočtů, daňoví poplatníci však k výslednému produktu nemají bezplatný přístup. Pro zveřejnění rovněž mluví značný veřejný zájem s ohledem na využívání DMR 5G úřady, dopady na životní prostředí tohoto využití a rozhodování osob žijících v dotčených oblastech. Žalovaným uvedená minimalizace komerčního využití dat prostřednictvím zveřejnění odvozených děl a služeb (vizualizace modelu) však omezuje, resp. znemožňuje užití pro analytické účely. Žalovaný rovněž nevysvětlil, proč má být komerční užití rizikem, které je nutné omezovat. Žalovaný jako orgán státní správy ani nemá v popisu práce generování zisku. Navíc náklady na tvorbu a prodej datových sad převyšují příjem z jejich prodeje, což mají prokazovat informace, které již žalobce získal od žalovaného. Zpoplatnění žalovaným rovněž představuje faktické omezení práva na informace, které je s ohledem na stanovené rozdílné cenové podmínky (de facto množstevní slevu) v rozporu s principem rovnosti dle čl. 1 Listiny základních práv a svobod. Naopak zpoplatnění předpokládané zákonem č. 123/1998 Sb. má jasné zákonné mantinely, na rozdíl od částky stanovené přímo žalovaným dle jeho libovůle.

III. Posouzení žaloby

Městský soud projednal věc bez nařízení jednání, neboť žalobce s tímto výslovně souhlasil a žalovaný na výzvu soudu s takovýmto postupem nevyjádřil výslovný nesouhlas (§ 51 odst. 1 soudního řádu správního).

Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterým je vázán (§ 75 odst. 2 soudního řádu správního), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 soudního řádu správního).

Podle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. se tento zákon nevztahuje na poskytování informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.

Podle § 6 odst. 1 zeměměřického zákona orgány zeměměřictví a katastru jsou povinny na vyžádání poskytovat orgánům státní správy a orgánům územní samosprávy uvedeným v § 4 odst. 2 písm. b) a c) a osobám, které jsou oprávněny vykonávat zeměměřické činnosti, nezbytné podklady a údaje z dokumentovaných výsledků a ze spravovaných bází dat informačních systémů, potřebné pro jejich činnost, pokud tím není dotčena ochrana práv podle zvláštních zákonů. Údaje z bází dat bodového pole a státní mapová díla se poskytují v písemné formě, grafické formě nebo na nosičích dat.

Podle § 6 odst. 2 zeměměřického zákona osoby oprávněné vykonávat zeměměřické činnosti jsou povinny

- a) oznamovat změny a zjištěné závady v geodetických údajích bodů bodových polí orgánu zeměměřictví a katastru, který údaje poskytl, a to do 30 dnů po zjištění této skutečnosti,
- b) poskytnout orgánům uvedeným v § 4 odst. 2 písm. a) bezplatně výsledky zeměměřických činností využívané ve veřejném zájmu a doklady prokazující přesnost výsledků,
- c) poskytnout orgánům uvedeným v § 4 odst. 2 písm. b) bezplatně výsledky zeměměřických činností využitelné pro potřeby obrany státu.

Právo na přístup k informacím je upraveno v čl. 17 Listiny základních práv a svobod, přičemž uvedený článek je na zákonné úrovni obecně realizován zákonem č. 106/1999 Sb., který upravuje poskytování informací orgány veřejné moci. S ohledem na ústavní rovnu práva na poskytování informací přitom není možné v konkrétních případech vykládat příslušnou právní úpravu restriktivně (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 1 As 162/2014- 63 a ze dne 7. 5. 2008, č. j. 1 As 17/2008-67).

V nyní posuzované věci je mezi účastníky konkrétně sporné, zda se v případě poskytnutí DMR 5G uplatní „výjimka“ dle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. V případě tohoto ustanovení se totiž jedná o tzv. negativní vymezení působnosti, kdy se zákon č. 106/1999 Sb. nevztahuje na případy spadající pod toto ustanovení mimo jiné i z důvodu, že samotný zvláštní zákon upravuje poskytování informací, a to vlastní komplexní úpravou tak, aby bylo patřičným způsobem zachováno, resp. provedeno právo na informace v souladu s čl. 17 Listiny základních práv a svobod, včetně možnosti žadatele bránit se při vyřizování žádosti o informace. V této souvislosti zákon č. 106/1999 Sb. v poznámce pod čarou demonstrativně uvádí zákon č. 123/1998 Sb. a „starý“ katastrální zákon z roku 1992.

Otázkou aplikace § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. se rovněž podrobně zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 1. 2014, č. j. 7 As 61/2013-40, v němž mimo jiné uvedl: „[U]prava obsažená v ust. § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím slouží k tomu, aby se nezdvjovala

úprava přístupu k informacím, nikoliv aby bylo přístupu k informacím zamezeno. Účelem zákona o svobodném přístupu k informacím totiž není nabrát postup upravený v režimu zvláštních předpisů“. Ohledně rozsahu přístupu k informacím soud dále shledal, že rozhodující pro posouzení zvláštní úpravy je právě rozsah zpřístupňovaných informací. Nejvyšší správní soud konkrétně uvedl: „[N]elze totiž pominout, že úprava přístupu k informacím ve zvláštním právním předpisu bude z povahy věci vždy svoji šíří omezená oproti obecnému rozsahu poskytovaných informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, jakkoli co do hloubky může oprávněné osobě třeba poskytovat i větší rozsah informací. Je také představitelné, že zvláštní právní úprava může mít takovou povahu, že o určité oblasti bude chtít poskytnout právě a jen informace v rozsahu, jež stanoví ona sama, a nebude vůbec umožňovat uplatnění zákona o svobodném přístupu k informacím, v oblasti, na kterou se zvláštní úprava vztahuje. To by však muselo z příslušné zvláštní úpravy být dostatečně patrné. V každém konkrétním případě je tak třeba posoudit povahu informací požadovaných žadatelem s ohledem na předmět úpravy zvláštního právního předpisu, jeho rozsah a povahu, aby nedošlo k situaci, kdy není žadateli informace poskytnuta vůbec, anebo je mu poskytnuta pouze její část v rozsahu zvláštního právního předpisu, čímž by využitelnost informace pro žadatele mohla být zbytečně snížena“. Rovněž v rozsudku ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010-86, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[...] je třeba důsledně odlišovat případy, kdy se při poskytování informací vůbec nepostupuje dle zákona o svobodném přístupu k informacím (§ 2 odst. 3 tohoto zákona), a případy, kdy se postupuje podle zákona o svobodném přístupu k informacím a zvláštní zákon obsahuje pouze některé zvláštní normy“.

V nyní posuzované věci městský soud došel k závěru, že žaloba je důvodná, neboť v souladu s tím, co uvedl žalobce, ani zdejší soud nesdílí názor, vyjádřený v rozhodnutí obou správních orgánů, že zákon o zeměměřictví, konkrétně jeho § 6, lze považovat ve vztahu k zákonu č. 106/1999 Sb. za speciální a komplexní právní úpravu, na kterou cílí § 2 odstavec 3 zákona č. 106/1999 Sb.

Již ze samotného znění § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. je přitom zřejmé, že poskytování informací podle tohoto zákona je vyloučeno pouze tehdy, pokud je zvláštní právní úprava v otázce poskytování informací dostatečně komplexní, což vyplývá z demonstrativního výčtu parametrů, jaké by měla tato zvláštní úprava obsahovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2014, č.j. 8 As 86/2013 – 33).

Městský soud proto přistoupil ke srovnání právní úpravy v zákoně o zeměměřictví a v zákoně č. 106/1999 Sb. a v tomto ohledu jednak shledal, že § 6 zákona o zeměměřictví ani související ustanovení neposkytují úpravu poskytování informací, která by dle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. vylučovala jeho užití. Ačkoli § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. obsahuje toliko demonstrativní výčet, který má indikovat komplexnost právní úpravy poskytování informací, § 6 zákona o zeměměřictví i související ustanovení zcela postrádají jakoukoli úpravu týkající se způsobů vyřízení žádosti, lhůt, opravných prostředků ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. Současně dle městského soudu § 6 zákona o zeměměřictví nelze chápat ani jako speciální důvod pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010-86). Dle názoru městského soudu se totiž smysl uvedeného ustanovení zcela míjí se smyslem práva veřejnosti na informace, jak je garantuje Listina základních práv a svobod.

Dle městského soudu je proto smyslem uvedeného ustanovení využívat údaje, podklady, potažmo výsledky zeměměřických činností ve veřejném zájmu v rámci jiných řízení vedených příslušnými orgány, případně osobami oprávněným vykonávat zeměměřické činnosti. Chybí zde proto jakákoli vazba k realizaci práva dle čl. 17 Listiny základních práv a svobod, resp. zákona č. 106/1999 Sb., což je ostatně pochopitelné i s ohledem na časovou rovinu - dobu přijetí zákona o zeměměřictví, přičemž § 6 je součástí toho zákona v podstatně v totožném znění již od doby jeho platnosti, resp. účinnosti.

Rovněž neobstojí ani odkaz Zeměměřického úřadu v prvoinstančním rozhodnutí na Pravidla žalovaného ze dne 21. 5. 2001, č.j. 1698/2001-22, stanovená podle § 3 písm. d) zákona č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Horáková.

Skutečnost, že Čl. 3 Pravidel uvádí, že výsledky zeměměřických činností se poskytují fyzickým a právnickým osobám na jejich žádost, pokud právní předpisy nestanoví jinak, je pro aplikaci § 2 odst. 3 informačního zákona zcela nedostatečná už jen z toho důvodu, že neposkytuje žadatelům jakoukoli ochranu, přičemž nelze rovněž opominout, že by případná komplexní úprava v rámci Pravidel byla s ohledem na zákaz terciární normotvorby nepřijatelná. Navíc je nutné dodat, že uvedená Pravidla žalovaného ze dne 21. 5. 2001, č.j. 1698/2001-22, ve znění dodatku 1 až 8, byla ke dni 13. 3. 2009 opatřením předsedy žalovaného ze dne 26. 2. 2009, č. 634/2009-22, zrušena, což muselo být, resp. mělo být Zeměměřickému úřadu z jeho činnosti známo. Přesto na tyto v prvoinstančním rozhodnutí odkázal, aniž by k tomu cokoli bližšího uvedl, vyjma zmínění jeho povinnosti vydávat vlastní nabídkový ceník, neboť příjmy z poskytování výsledků jeho činností jsou příjmy státního rozpočtu.

Městský soud se ztotožnil s žalobcem, že odkaz na § 6 zákona o zeměměřictví a Pravidla žalovaného ze strany správních orgánů měl toliko účelový charakter. Správní orgány odmítnutím žalobcovy žádosti nepostupovaly v souladu s § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Zákon o zeměměřictví není zvláštním právním předpisem dle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., který by byl způsobilý vyloučit aplikaci zákona č. 106/1999 Sb.

Následně městský soud posuzoval, zda se na zveřejnění prostorových dat DMR 5G neuplatní zákon č. 123/1998 Sb. Zákonem č. 380/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, došlo k vytvoření rámce pro vznik národního geoportálu INSPIRE, který má zprostředkovávat přístup k veškerým prostorovým datům o území České republiky za vymezených podmínek veřejným a soukromým subjektům. Tímto zákonem byla implementována směrnice Evropského parlamentu a rady 2007/2/ES, o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE).

Dle důvodové zprávy k zákonu č. 380/2009 Sb., se tak stalo z důvodu, že zákon č. 123/1998 Sb. ošetřoval poskytování informací o životním prostředí, *nijak však neošetřoval poskytování prostorových informací*, resp. prostorových dat. Z tohoto důvodu zde bylo nově upraveno poskytování prostorových dat o životním prostředí prostřednictvím síťových služeb na národním geoportálu INSPIRE, přičemž tyto služby (vyhledávání, prohlížení, stahování, transformování, spouštění) zajišťují snadný přístup veřejnosti k prostorovým datům.

Městský soud nejprve přistoupil k posouzení, zda data DMR 5G skutečně představují prostorová data ve smyslu zákona č. 123/1998 Sb. Dle § 2 písm. e) zákona č. 123/1998 Sb. jsou prostorovými daty data, včetně jejich identifikovatelných skupin, v elektronické podobě, která přímo nebo nepřímo odkazují na určitou polohu nebo zeměpisnou oblast na území České republiky a v případě dohody s jiným členským státem Evropské unie i v rámci jeho území. Důvodová zpráva k tomu blíže uvádí, že prostorová data jsou data *o poloze, tvaru a vztazích mezi jevy reálného světa vyjádřené zpravidla ve formě souřadnic*. Prostorovými daty jsou také jejich identifikovatelné skupiny, někdy označované jako soubory prostorových dat. Vlastností prostorových dat je tedy známá poloha v prostoru, která může být určena přímo souřadnicemi nebo nepřímo pomocí vztahů k okolním objektům. Dle vyjádření žalovaného je DMR 5G mimo jiné zdrojovou databází pro počítačové vizualizace výškopisu v územně orientovaných informačních systémech veřejné správy vysoké úrovně podrobnosti a pro tvorbu vrstevnic v mapách velkých měřítek vydávaných žalovaným a ministerstvem obrany. Ministerstvo zemědělství jej využívá k analýzám terénních poměrů. Soud proto shledal, že se v případě DMR 5G jedná o prostorová data, přičemž sám žalovaný připustil, že DMR 5G bude po dokončení zpřístupněn na geoportálu včetně prohlížečské služby.

V tomto ohledu § 11b odst. 1 zákona č. 123/1998 Sb. výslovně stanoví, že povinný subjekt zpřístupňuje data v souladu s technickými požadavky *bez podání žádosti*. Obdobně zpřístupňuje

data jiný poskytovatel prostorových dat. Pro zpřístupňování dat z geoportálu se nepoužijí ustanovení § 3 až 7 a § 9 (týkající se žádosti o poskytnutí informace a její zpřístupnění). Důvodová zpráva k tomuto ustanovení uvádí: „*Důležitou podmínkou je, že na poskytování dat z geoportálu INSPIRE se nebude vztahovat podávání žádostí jako na ostatní informace o životním prostředí, které se podle tohoto zákona poskytují. V praxi to tedy bude znamenat, že pokud žadatel podá žádost na obvyklém formuláři, bude mu zamítnuta s odvoláním na tento odstavec.*” Z uvedeného je dle soudu zřejmé, že na poskytování žalobcem požadované informace se neuplatní pravidla předvídaná zákonem č. 123/1998 Sb. o poskytování informací na žádost.

Z právě uvedeného vyplývá, že v tomto konkrétním případě není zákon č. 123/1998 Sb. zákonem předvídaným v § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., podle kterého se tento zákon nevztahuje na poskytování informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací. V daném případě totiž zákon č. 123/1998 Sb. neupravuje vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.

V nyní posuzované věci žalovaný informace (prostorová data) požadované žalobcem poskytuje veřejnosti, avšak v rámci prodeje na svém e-shopu. Žalobce požadovanou částku považuje za hrubě nepřiměřenou a nezákonnou. V konečném důsledku je tak hlavním předmětem sporu mezi žalobcem a žalovaným otázka výše úplaty za poskytnutí prostorových dat.

Podle § 11c odst. 3 zákona č. 123/1998 Sb. prostorová data a služby založené na prostorových datech mohou být zpřístupněny za úplatu. Částka zpoplatnění nesmí přesáhnout minimální výši nezbytnou k zajištění potřebné kvality a zpřístupňování prostorových dat a služeb založených na prostorových datech. Zákon č. 123/1998 Sb. však již neupravuje žádná pravidla či postup, pokud mezi zájemcem o informace a povinným subjektem vznikne spor ohledně výše úplaty. To je podle soudu dalším důvodem pro závěr, že na žádost žalobce je nutno uplatnit obecný zákon č. 106/1999 Sb., který pravidla upravující postup v případě sporu o výši úplaty obsahuje.

Z výše uvedených důvodů musel být dle soudu při poskytování informací v nyní posuzované věci ze strany žalovaného, resp. Zeměměřického úřadu aplikován zákon č. 106/1999 Sb., jakožto předpis obecný pro poskytování informací. Napadené rozhodnutí, které aplikovatelnost zákona č. 106/1999 Sb. vyloučilo s odkazem na § 2 odst. 3 tohoto zákona, je tedy nezákonné, a proto jej městský soud podle § 78 odst. 1 soudního řádu správního pro nezákonnost zrušil. Postupem podle § 78 odst. 3 soudního řádu správního soud také zrušil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť v dané věci bude nutno v prvním stupni rozhodnout o výši úplaty za požadovanou informaci.

IV.

Otázka aplikace § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.

Podle § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti o informace, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout. Při postupu podle § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. má soud nejen postavení orgánu kasačního, nýbrž i postavení orgánu nalézajícího hmotné právo, tj. výjimečně zde dochází i k uplatnění apelačního principu s ohledem na urychlení procesu poskytování informací. V rámci této nalézací pravomoci proto soud musí rovněž posoudit, zda existují důvody pro odmítnutí žádosti a pokud ne je povinen povinnému subjektu naříditi požadované informace poskytnout (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014 č. j. 8 As 55/2012-62, a rozsudek ze dne 17. 6. 2014, č. j. 6 As 140/2013-155). Dané ustanovení je však třeba vykládat tak, že úkolem soudu není v rámci jeho přezkumné činnosti aktivně pátrat a upozorňovat, zda v případě konkrétní žádosti o poskytnutí informací je či není

dán nějaký další z myslitelných důvodů pro odmítnutí takové žádosti, jak jsou vymezeny v § 7 až 11 zákona č. 106/1999 Sb. Jinými slovy, že by soud nahrazoval činnost povinných subjektů a představoval další instanci podrobně zkoumající důvody pro odmítnutí poskytnutí informace a poté nahrazoval původní důvod rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, č.j. 9 As 48/2011-129). Soud toliko zhodnotí, zda důvod uplatněný povinným subjektem věcně obстоjí a pokud nikoli, bude se zabývat případnými dalšími důvody pouze *prima facie*, tedy pokud budou s ohledem na povahu konkrétní informace přicházet v úvahu anebo pokud budou ve věci zřejmé, byť by na ně správní orgány nepoukázaly (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010-86). Postup podle § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. je tedy možný, je-li soud přesvědčen, že existence jakéhokoli jiného důvodu pro odmítnutí žádosti v rámci jeho zběžného přezkumu *zcela zjevně* dána není.

V posuzované věci se proto městský soud výslovně vypořádal s důvody, kterými argumentovaly správní orgány, a které soud neakceptoval. Dále městský soud neshledal žádné další zjevné zákonné důvody, pro něž by bylo možné žádost o informace odmítnout. V tomto ohledu se městský soud zaměřil zejména na případnou kolizi s právem autorským, neboť dle § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb. povinný subjekt informaci neposkytne, pokud by tím mimo jiné byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského. Aplikace daného ustanovení je tedy podmíněna zásahem do práv třetích osob, přičemž třetími osobami jsou všechny osoby odlišné od žadatele a *jakéhokoliv* povinného subjektu, nechrání tedy práva samotných povinných subjektů (srov. názor doktríny ohledně výkladu k § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb. in *Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, a Jelínková, J., Tuháček, M.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017*). Jelikož se v posuzované věci dle vyjádření samotného žalovaného jednalo o společný projekt žalovaného, ministerstva obrany a ministerstva zemědělství, neshledal městský soud kolizi s právy třetí osoby.

Městský soud si je vědom značné celkové výše finančních prostředků vynaložených orgány veřejné moci na pořízení DMR 5G a možného dalšího využití informací pro komerční účely subjekty, které tyto náklady vynaložit nemusely, o čemž se zmiňuje žalovaný. K tomu soud pro úplnost dodává, že potenciál dalšího komerčního využití dat týkajících se DMR 5G, pořízeného z veřejných prostředků, sám o sobě nemůže vést k popření práva na informace, nejsou-li splněny podmínky pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informace. Byť je účelem práva na informace především veřejná kontrola výkonu činnosti orgánů veřejné moci, nejedná se o jediný možný a relevantní účel. V této souvislosti městský soud upozorňuje především na novelizaci zákonem č. 61/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Tímto zákonem byla implementována směrnice Evropského parlamentu a rady 2003/98/ES, o opakovaném použití informací veřejného sektoru, která umožnila možnost opakovaného používání informací i ke komerčním účelům. Úprava v zákoně č. 106/1999 Sb. tak *a priori* nebrání možnému komerčnímu využití poskytnutých informací, což dále posílila novela zákonem č. 222/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., a která se mimo jiné týkala zveřejňování informací v otevřeném, strojově čitelném formátu, čímž více usnadnila opakované použití informací jak ke komerčnímu, tak i nekomerčnímu použití. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 222/2015 Sb. tato novela má „napomoci k efektivnějšímu zveřejňování informací veřejného sektoru a jejich opakovanému použití (informace veřejného sektoru jsou dále využívány ke komerčnímu i nekomerčnímu použití ze strany subjektů stojících mimo veřejný sektor), a to především díky povinnosti zveřejňovat informace v otevřených a případně též ve strojově čitelných formátech, což umožní kvalitativní posun v možnostech využití zveřejňovaných informací“. Podle nově vloženého § 4a odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. je-li

informace poskytována na základě žádosti, poskytuje se ve formátech a jazycích podle obsahu žádosti o poskytnutí informace, včetně k ní se vztahujících metadat.

Soud však i přes výše uvedené k rozhodnutí podle § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. o povinnosti povinného subjektu informace poskytnout nepřistoupil a tento návrh zamítl (výrok II.). Důvodem je, že v dané věci jde primárně o stanovení výše úplaty podle § 11c odst. 3 zákona č. 123/1998 Sb. Ohledně této otázky správní orgány dosud nijak nerozhodly a nijak k ní své stanovisko nevyjádřily. Soud by tu tedy zcela nahrazoval úvahu správních orgánů, respektive rozhodoval o otázce, která dosud vůbec nebyla správními orgány posouzena, což mu nepřísluší. Bude tedy na správních orgánech, aby ve věci rozhodly podle § 14a odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., podle kterého odměna za oprávnění informaci užít nesmí být vyšší než úhrada podle § 17, nestanoví-li jinak zvláštní právní předpis. V dané věci tímto jiným právním předpisem je výše citovaný § 11c odst. 3 zákona č. 123/1998 Sb. Pokud s výší úplaty nebude žalobce poté souhlasit, bude mít možnost se bránit postupem podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb.

V.

Rozhodnutí o nákladech řízení

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Výše nákladů řízení o žalobě se sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. dubna 2018

JUDr. Karla Cháberová, v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Horáková.